

Handläggare: Monica Fredriksson
Telefon: 08-508 09 032

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Införande av rökfri arbetstid i Stockholms stads verksamheter - remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Christina Rapp Lundahl
stadsdelsdirektör

Monika Johansson
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från samtliga nämnder och bolag i staden med anledning av ett förslag om att införa rökfri arbetstid i Stockholms stads verksamheter. I förslaget framhålls bl.a. att de som är beroende av tjänster som finansieras av staden har rätt till en rökfri miljö.

Förvaltningen är positiv till förslaget om införande av rökfri arbetstid i stadens verksamheter och avser att införa rökfri arbetstid för anställda inom nämndens verksamheter fr.o.m. januari 2010.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från samtliga nämnder med anledning av ett förslag från stadsledningskontoret om att införa rökfri arbetstid i Stockholms stads verksamheter. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 7 november. Remissen bifogas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kanslistaben i samarbete med personalavdelningen.

Ärendet

Stadsledningskontorets förslag i korthet

I budget 2009 gavs staden i uppdrag att ”utöka arbetet för att skapa en rökfri arbetstid i alla stadens verksamheter till gagn för såväl de anställdas hälsa som brukarna”.

Stadsledningskontoret framhåller i sitt förslag att de som är beroende av tjänster som finansieras av staden har rätt till en rökfri miljö. Detta gäller enligt tobakslagen såväl inom- som utomhus, på skolgårdar och motsvarande områden vid förskolor och fritidshem. Även den kommunala vård- och omsorgsmiljön ska vara rökfri. Ingen arbetstagare ska heller ofrivilligt utsättas för tobaksrök på arbetsplatsen.

Enligt Tobaksfaktas kartläggning i maj 2009 har 77 svenska kommuner infört rökfri arbetstid. Erfarenheter från olika kommuners arbete visar att beslutet om rökfri arbetstid måste förankras väl och få acceptans och stöd från ledning och chefer. Införandet bör ske i samverkan med fackliga organisationer och eventuella stöd till rökare som vill sluta röka bör erbjudas i samma former och omfattning oavsett i vilken verksamhet eller på vilken nivå medarbetaren arbetar.

Stadsledningskontoret anser att stadens storlek innebär att arbetet med genomförandet av rökfri arbetstid måste ges utrymme och tid och ske nära medarbetare och chefer i stadens olika verksamheter. Stadsövergripande beslutas dock om några gemensamma utgångspunkter och ramar.

Gemensamma utgångspunkter

Rökfri arbetstid införs i alla stadens verksamheter senast den 1 maj 2010. Varje nämnd ansvarar för det lokala förberedelse- och förankringsarbetet. Rökfri arbetstid ska ses som en kvalitetsfråga för stadens verksamheter. Att införa rökfri arbetstid är också en arbetsmiljöfråga som ska hanteras inom samverkanssystemet.

Stadsledningskontoret kommer under perioden 1 oktober 2009 till 30 juni 2010 att erbjuda visst stöd i nämndernas arbete med genomförandet. En broschyr med bakgrund och mål för genomförandet av rökfri arbetstid kommer att tas fram och information kommer att finnas på intranätet.

Vad är arbetstid?

Rökning är inte tillåten under arbetstiden, vilket även inkluderar alla kortare pauser. Lunchrasten ingår inte i arbetstiden och berörs därför inte av beslutet om rökfrihet.

Vilka omfattas?

Rökfri arbetstid gäller alla stadens medarbetare och chefer.

Vilka sanktioner och stöd finns?

Rökfri arbetstid ska hanteras som övriga ordningsföreskrifter på arbetsplatsen. Frågor hanteras med fördel inom ramen för samverkan.

Nämnderna rekommenderas att arbeta med stöd och hjälp till aktiva rökare snarare än med kontroll. Stöd i detta arbete kan fås hos flera aktörer, t.ex. friskvårdsanordnare, folkhälsoinstitutet, företagshälsovården och "Sluta-röka-linjen".

När införs rökfri arbetstid?

Arbetet med att införa rökfri arbetstid pågår redan inom flera nämnder. Varje nämnd beslutar själv när man genomför detta. Beslutar nämnden inget annat så gäller rökfri arbetstid på stadens arbetsplatser från maj månads ingång 2010.

Lokala nämndbeslut

Varje nämnd ska göra en genomförandeplan och besluta om tidpunkt för införande av rökfri arbetstid. Nämnderna behöver också se över vilka informationsmaterial och/eller kanaler som behövs för information och samverkan med medarbetare och chefer. Varje nämnd beslutar om vilka stödinsatser som ska erbjudas medarbetare som vill sluta med eller begränsa sitt rökande.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen är positiv till förslaget om införande av rökfri arbetstid i stadens verksamheter och avser att införa rökfri arbetstid för anställda inom nämndens verksamheter fr.o.m. januari 2010. Planering för införandet pågår för närvarande i samverkan med de fackliga organisationerna och förvaltningens chefer. En genomförandeplan för införandet kommer att tas fram för behandling på stadsdelsnämndens möte den 21 december.

I samband med införandet vill förvaltningen betona vikten av att använda sig av erfarenheterna från andra kommuner som infört rökfri arbetstid. Erfarenheterna visar bl.a. att beslutet om rökfri arbetstid måste förankras väl, få acceptans och stöd från ledning och chefer och ske i samverkan med fackliga organisationer. Vidare visar erfarenheterna att stöd till rökare som vill sluta röka bör erbjudas i samma former och omfattning oavsett i vilken verksamhet eller på vilken nivå medarbetaren arbetar. Med anledning av det är förvaltningen tveksam till stadsledningkontorets förslag att varje nämnd ska besluta om vilka stödinsatser som ska erbjudas medarbetare som vill sluta med eller begränsa sitt rökande. Som förvaltningen ser det borde alla rökare inom staden erbjudas samma omfattning av stödinsatser, oavsett vilken förvaltning eller vilket bolag de arbetar på.

Bilaga

Tjänsteutlåtande från stadsledningskontoret